

11.7.2022

SuPerin lausuntotiivistelmä luonnoksesta hallituksen esitykseksi mielenterveyslain (1116/1990) muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/813/2021

Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on parantaa tahdosta riippumattomassa psykiatrisessa hoidossa olevien potilaiden oikeusturvaa edellyttämällä kirjallisen päätöksen tekemistä potilaan tahdon vastaisesti annettavasta säännöllisestä psykiatrisesta lääkehoidosta silloin, kun potilas vastustaa lääkehoitoa tai kun potilaan tahdosta ei saada selvyyttä.

Potilaalla olisi jatkossa mahdollisuus valittaa tästä päätöksestä hallintotuomioistuimeen. Lääkehoitoa koskeva päätös saataisiin kuitenkin panna täytäntöön heti muutoksenhausta huolimatta, jotta potilaalle lääketieteellisen perustein annettava asianmukainen lääkehoito voidaan turvata.

Tavoitteena on saattaa vallitseva osin epäselvä oikeustila Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen edellyttämälle keskeisten ihmisoikeussopimusten mukaiselle tasolle. Muutos on tarpeen myös kansallisen oikeuskäytännön yhtenäisyyden turvaamiseksi. Eri tuomioistuinten tosiseikoiltaan vastaavissa tapauksissa antamia toisistaan poikkeavia ratkaisuja ei voida pitää potilaiden oikeusturvan toteutumisen näkökulmasta asianmukaisena.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

SuPerin lausunto

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry kannattaa hallituksen esitystä, jolla parannetaan potilaan oikeusturvaa tilanteissa, joissa säännöllistä lääkitystä toteutetaan potilaan tahdosta riippumatta tai kun potilaan tahdosta ei saada selvyyttä. On perusteltua, että muutos ei koske akuutisti annettavaa lyhytvaikutteista lääkehoitoa, joita käytetään äkillisen psykoosin ja sekä muiden sekavuustilojen hoitoon ensihoidossa sekä psykiatrisilla osastoilla, niissä tilanteissa, kun se on välttämätöntä.

Muutos tulee lisäämään hoitoon liittyvää työmäärää. Tämä tulee huomioida riittävällä hoitoon osallistuvan henkilöstön kouluttamisella sekä resurssien varaamisella muutoksen tuomiin kirjallisiin töihin.

SUPER